

Beschrijving

De koning van de weidevogels is de grutto. De grutto is 40 à 45 cm lang, met een vleugelspanwijdte van 62 tot 70 cm. Herkenbaar aan de typische baltsvlucht waarbij het mannetje zich als een steen naar beneden stort en net voor de grond afremt.

Leefgebied

Grutto's leven in weidegebieden met zachte, vochtige en structuurrijke grond, natte hooilanden en grasweiden.

Voedsel

De grutto zoekt z'n voedsel op het gevoel door z'n trillende snavel in de grond te steken in ondiep water en vochtige weiden. Door deze trillingen komen o.a. regenwormen naar boven.

Nest

De grutto broedt in graslanden. Ze maken een kuiltje in een pol hoog gras. Hij trekt het lange gras over het nest, tegen roofdieren. De 4 gevlekte, olijfgroene tot bruine eieren worden half april gelegd en zijn uitgebroed na zo'n 24 dagen.

Huidige toestand

De grutto gaat achteruit in Nederland maar houdt stand in Vlaanderen. Momenteel broeden er ongeveer 1.100 koppels, het merendeel in de polders.

Rode lijst: momenteel niet bedreigd.

Aantallenkaart

Er zijn verschillende soorten weidevogels: o.a. Kievit, grutto, tureluur, scholekster, slobbeend, zomertaling en kluut

Kievit

Kluut

Tureluur

Grutto

Zomertaling

Slobbeend

Scholekster

WAT HEBBEN WEIDVOGELS NODIG?

Sappige weiden

Vochtige graslanden zitten vol wormen die makkelijk bereikbaar zijn voor de vogels, ook bij droog weer. Een mozaïek van kort en hoog gras is optimaal omdat dan altijd wel een geschikt perceel voorhanden is voor (jonge) of voedsel te zoeken.

Veilige leefomgeving

Weidevogels houden van zeer open landschap omdat daar minder predatoren voorkomen die ze beter zien naderen. Plant dus geen dreven in uitgestrekte polderweidegebieden. Het laat >15 juni inscharen van vee of later maaien van hooilanden helpt de nesten beter te overleven.

WAT KAN IK DOEN VOOR DE WEIDVOGELS?

VEILIGHEID VOOR HET NEST EN DE JONGEN

- Het vervroegen van de maaidata, zowel bij hooilanden als maaigraslanden, én het vroeger in de weide brengen van het vee zijn nefast voor de nesten van weidevogels. Om dit te verhelpen biedt de Vlaamse overheid (VLM) de mogelijkheid om - in specifiek gebieden - beheersovereenkomsten weidevogelbeheer af te sluiten www.ehorizon.be:
 - pakket maaien
 - pakket beweiden
 - pakket nestbeschermers of nestmarkeerders
 - pakket omzetten van akkerland in grasland en beweiden
 - pakket omzetten van akkerland in grasland en maaien
- Meer (en recente) informatie rond beheersovereenkomsten en de geldelijke aspecten hiervan is te vinden op de website: www.ehorizon.be
- Bij het pakket maaien worden de maaidata van het maaigrasland of hooiland uitgesteld tot na 15 juni. Op die manier wordt niet alleen het nest gevrijwaard maar kunnen ook de jongen veilig opgroeien in het hoge gras.

Het pakket beweiden zorgt voor een geringe veebezetting op het weideperceel tussen 1 april en 15 juni, namelijk 2 dieren per ha. Op die manier hebben het nest en de jongen voldoende overlevingskansen tussen deze viervoeters.

- Wanneer de landbouwer geen mogelijkheden heeft tot uitstel van maaien of beperkt beweiden, kan het pakket nestbeschermer of nestmarkeerder een oplossing bieden.

Nestbeschermers worden door vrijwilligers aangebracht zodat het nest niet door het vee kan worden vertrappeld. Nesten van grutto's zijn weliswaar moeilijk te vinden door het reliëf en het (hoge) gras.

Nestmarkeerders worden gebruikt in maaigrasland en hooiland om in een boogje rond het nest te kunnen maaien.

Landbouwers kunnen eveneens intekenen op een overeenkomst om hun akkerland weer om te zetten in grasland om dit te maaien of te beweiden. Op die manier kunnen oude weidegebieden opnieuw hersteld worden, weliswaar met blijvend verlies van de oorspronkelijke structuur.

TIPS BIJ HET MAAIEN/BEWEDEN

- Ook zonder beheersovereenkomst kun je als landbouwer rekening houden met weidevogels:
 - beweiden van het perceel pas na het uitkomen van de eieren;
 - maaien van het perceel na het uitvliegen van de jongen;
 - maaien met een wildbeschermer én van binnenuit naar buiten;
 - Als er nog jonge weidevogels aanwezig zijn op een te maaien perceel, kun je de dag voordien enkele stokken met een ritselende PMD-zak op het perceel zetten. De ouders verhuizen dan met hun jongen.
 - Laat bij het maaien aan de perceelsgrens een grasstrook staan. Dit biedt extra vluchtmogelijkheden én voedsel voor de jonge vogels en helpt tegen erosie.
 - Maai niet 's nachts.
 - Een vochtige plaats in het grasland is een aantrekkingspool voor weidevogels.

PRIORITEITEN

Behoud sappige weiden

Behoud open landschap

Veiligheid voor de jongen

Pas beheer aan van maaien en beweiden

© Provinciebestuur

© Verbandk